Ds. Helène van Noord, Opstandingskerk

Overdenking zondag 2 september 2018
bij de levensparels en een lezing uit Matteüs 14, 22-32

Morgen is de vaktietijd weer voorbij. Voor veel mensen tenminste. Morgenochtend zul je het merken: de straten vullen zich weer met kinderen die naar school gaan en het normale woon-werkverkeer. We hebben de gewoonte in deze kerk om op de laatste zondag van de schoolvakantie even stil te staan bij de kinderen die voor de zomer afscheid namen van de basisschool, van groep 8 en die deze week voor het eerst naar de brugklas gaan. We hebben daar ook een naam aan gegeven: BAVO…..van basisschool naar voortgezet onderwijs. Dat is een hele stap. Als achtstegroeper ben je er meestal wel aan toe aan die stap, maar toch is het spannend: een nieuwe klas, nieuwe docenten, per uur een ander vak en misschien ook wel een ander klaslokaal. En voor ouders is het minstens zo spannend. Je moet je kind immers nog weer meer loslaten dan je al aan het doen was…..Er begint een nieuwe fase waarvan je nog helemaal niet kunt overzien hoe dat wordt. Je zou kunnen spreken van een gaan naar de overkant, zonder dat je weet wat daar is.

Net als in het verhaal dat we zojuist lazen.

Jezus stuurt zijn leerlingen naar de overkant. Zo gaat dat in het leven. Steeds ben je als mens onderweg naar de overkant….naar het onbekende. Dat kan de sprong in het diepe zijn van een nieuwe school. Maar de overkant is ook een nieuwe baan; of een kind dat geboren gaat worden en dat de wereld op z'n kop zal zetten; of een ziekte die inbrak waardoor alles opeens onzeker is geworden. Naar de overkant gaan betekent breken met een oude vertrouwde situatie. Steeds weer hebben jij, u, en ik, in het groot en in het klein, te maken met ervaringen van 'naar de overkant gaan'. De hele cirkel van het leven lang.

En daar gaan ze dan, in hun bootje….ze worden door Jezus er op uitgestuurd…Soms is dat nodig, dat een ander jou er toe beweegt naar de overkant te gaan. Uit jezelf zul je de stap misschien niet zomaar zetten, maar een ander kan net dat duwtje geven. 'Blijf niet staren op wat vroeger was' , zegt de profeet Jesaja ergens, 'blijf niet steken bij wat bekend en vertrouwd en voor handen is. Je moet verder.

Het bootje onderweg krijgt heel wat storm en tegenwind te verduren. Ook die ervaring zal niet onbekend zijn bij u, bij jou. We krijgen allemaal wel eens het nodige voor de kiezen. Dingen komen niet vanzelf, zijn niet vanzelfsprekend. Stormen kan het in je leven. Stormen van teleurstellingen, van intens verdriet. Stormen die je

volledig uit de koers brengen, die richtingloos, stuurloos maken. Overal golven, overal wind…je wordt overspoeld en nergens houvast. Nergens een lijntje om vast te pakken, nergens een boei om vast te grijpen.

De leerlingen in het bootje ploeteren voort. Tegen de wind in. Je ziet ze gaan. Je ziet jezelf gaan, ploeterend soms. Eenzaam, jij alleen tegen de golven, tegen de wind….waar komt mijn hulp vandaan? Waar is God dan? Soms is de nacht te donker om nog enig uitzicht te hebben.

Aan het einde van de nacht komt Jezus naar de leerlingen toe. Over het water gaat hij. Een wonderlijk beeld natuurlijk. Een mens die over het water loopt.…"Ja, hij wist waar de stenen lagen", zegt een oude mop. Maar het gaat bij dit verhaal natuurlijk niet om de vraag of het echt zo gebeurd is. Het gaat om het beeld dat opgeroepen wordt. Net als bij veel bijbelverhalen het geval is moeten we ook hier onze verbeeldingskracht inzetten. Wat wil het zeggen over water lopen?

Water staat in de bijbel vaak voor de plek van angst, van chaos. Water kan het doodsgebied zijn: de letterlijke dood, maar ook al datgene waar je als de dood voor bent. Op dat water plant Jezus zijn voet. Dat wil zeggen, hij staat boven de dood, boven alle chaos in het bestaan. Dood, duisternis, angst, ze hebben het niet voor het zeggen, wil dit beeld ons vertellen.

Temidden van de golven en de stormen, komt Jezus de mensen tegemoet. De leerlingen herkennen hem niet. Verblind zijn ze…van angst. Angst vervormt je manier van kijken. Als je de wereld inkijkt door de bril van je angsten, zie je alleen maar spoken.

Over het geraas van de storm heen, over de golven die het bootje met die mensen erin heen en weer laten zwiepen, dwars door de kreten van doodsangst, klinken dan de woorden: Houdt moed. Ik ben het!....De echo van de naam waarmee God zichzelf bekend heeft gemaakt aan mensen. "Ik ben…ik ben er….ik zal er zijn…heb vertrouwen.

Het beeld van Jezus, gaande over het water, daagt uit om ook onze voeten op het water te zetten en over de golven te lopen. Niet letterlijk, waag het niet, de bijbel is geen handboek voor goochelkunsten. Wel figuurlijk, over het water lopen. Dat is misschien wel wat geloven wil zeggen. Geloven is niet het kabbelend beekje, of het rimpelloze vennetje in het bos. Geloven heeft alles te maken met de stormen en de tegenwind in jouw leven en hoe je daarop reageert. Hoe u, jij en ik daarmee omgaan, als de weg naar de overkant niet bepaald op de vleugels van de wind gaat. Geloven heeft te maken met het horen van een stem, die dwars door het geraas heen, roept, wenkt, van aanwezigheid spreekt.

Dat is het wat we in de kerk vieren bij de doop. Als iemand gedoopt wordt, of als we, zoals in de paasnacht, onze eigen doop in de herinnering vieren, dan zeggen we niet dat de doop garantie biedt op een zorgeloos, rimpelloos leven. De doop is geen formule om altijd voor de wind te kunnen varen. De doop voorkomt niet dat je als mens bij tijd en wijle valt en op je snufferd gaat en dat dat zeer doet. Als we de doop vieren dan vieren we de hoop, het vertrouwen, dat je niet ten onder zult gaan. Ook wordt je bij tijd en wijle overspoeld door je angsten, door je verdriet, door je eenzaamheid, de doop is een teken, een gebaar dat je er niet in verdrinken zult. Dat er een hand is, een God, die jou er uit trekken wil. De hele cirkel van het leven lang.

Als Mattheus in zijn verhaal Petrus uit het bootje laat stappen, zijn voeten op het water laat zetten, dan wil hij ons, - zijn lezers, zijn toehoorders- eigenlijk niets anders vertellen dan dat het kan. Dat het mogelijk is om de storm geen bezit van je te laten nemen, om niet weg te hoeven zinken. De golven kunnen om je heen slaan, je twijfels, je vragen, je onzekerheden, ze zijn er nog even groot als altijd en dan tóch een onbekende weg gaan. Geloven heeft niets te maken met zeker weten, alles snappen en honderd-procent overtuigd zijn. Geloven is veel eerder die eerste stap durven zetten en vertrouwen dat de golven waar je grip op probeert te krijgen een brug kunnen zijn voor naar de overkant.

Petrus zakt op gegeven moment toch in de golven weg. Opeens geeft hij aan de storm te veel gewicht. Dat is heel menselijk. Angst hoort bij ons leven. We zijn niet altijd even heldhaftig en moedig. Maar vervolgens is er die hand die hem dan naar boven trekt. Die hem op-diept. Ook dat wil de doop zeggen: je gaat soms door de diepte, maar daar blijft het niet bij. Er is een uitgestoken hand…je kunt het God noemen. Er is een naam, een woord dat zegt: Ik-Ben-Er…. je bent niet alleen, aan het begin en aan je einde ben ik met jou. Aan de ene oever en naar de overkant, ik ga met je mee. De hele cirkel van het leven lang. Kome wat komt.